

Mynämäen lukion lausunto hallituksen esitykseen uudeksi lukiolaiksi sekä laeiksi ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamiseksi (HE41/2018)

Mynämäen lukio toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Lakiesityksen keskeinen tavoite on edistää oppiainerajat ylittävien opintojen järjestämistä ja opiskelijoiden laaja-alaisen osaamisen kehittymistä sekä edistää lukiolaisten hyvinvointia, tukea opiskelijoita opinnoissaan sekä sujuvoittaa siirtymistä jatko-opintoihin.

Koulutuksen järjestäjälle annettaisiin mahdollisuus päättää, minkä laajuisina opintojaksoina opinnot järjestetään. Nykyistä laajempien ja oppiainerajat ylittävien opintojaksojen järjestämistä voi käytännössä vaikeuttaa lukion opetushenkilöstön ja opiskelijoiden määrä sekä opetusvelvollisuuteen perustuva opettajien palkkaus. Opintojen arviointi olisi opintojaksokohtaista. Vaikka uudistus saattaisi tuoda joustavuutta lukiokoulutuksen kehittämiseen, opiskelijan vaihtaessa lukiota kesken opintojensa vastaavuuksien määrittäminen vaikeutuisi oleellisesti, jos opintokokonaisuudet olisivat lukiokohtaisia. Erilaiset opintolaajuudet haittaisivat KOSKI-tiedonsiirtoa.

Tavoite lisätä korkeakouluyhteistyötä ja vahvistaa työelämä- ja yrittäjyysosaamista on hyvä. Lakiesityksessä ehdotettua osaamisen tunnistamista on syytä vahvistaa esitetyllä tavalla. Toisaalta yhteistyövelvoite voi olla hyvin eriarvoistava, koska lukiot sijaitsevat erilaisten välimatkojen päässä yliopistoista. Etäkurssit eivät kuitenkaan täysin korvaa aitoa opiskelua yliopiston tiloissa. Yhteistyöstä aiheutuvat kustannukset tulisi huomioida lukioden rahoitusta koskevassa laissa. Myös korkeakouluilla pitää olla resursseja ja halua yhteistyöhön. Yhteistyö ei voi olla lukioille velvoite ja korkeakouluille vapaaehtoista. Korkeakouluyhteistyötä on syytä myöhemmin täsmentää konkreettisoin esimerkein. Lukioden korkeakoulu- ja työelämäyhteistyötä vaikeuttaa käytännössä lukion sijaitseminen maaseudulla.

Lukiolaisille ehdotetaan lakiin kirjattua oikeutta erityisopetukseen sekä ohjaukseen valmistumisen jälkeen tai opintojen keskeytyessä. Lisäksi opiskelijalla olisi oikeus henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan. Lakiesityksessä mainitut keinot edistävät opiskelijoiden hyvinvointia, kun resurssi siihen turvataan. Mynämäen lukion mielestä asetuksella tai opetussuunnitelman perusteissa olisi hyvä määritellä opiskelijakohtainen minimitaso erityisopetuspalveluille. Tämä edistäisi koulutuksellista tasa-arvoa. Vuosien kokemuksen mukaan Mynämäen lukion kokoisessa lukiossa (tällä hetkellä 187 opiskelijaa) erityisopettajan tarve on noin 4 vuosiviikkotuntia (0,02 h / opiskelija). Periaatteena tulisi olla tulevan lain muutosten aiheuttamien kustannusten täysimääräinen korvaaminen koulutuksenjärjestäjille.

Lakiesityksessä todetaan, että myös ylioppilastutkinnon järjestämisestä annettu laki muutettaisiin. Mynämäen lukio suhtautuu ehdotuksiin periaatteessa myönteisesti, koska ylioppilastodistuksella on jatkossa suurempi painoarvo korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa. Lakiesityksessä esitetty rajaton

uusimismahdollisuus aiheuttaa lukioille taloudellisia sekä tiloihin ja välineisiin liittyviä ongelmia. Lisääntyneestä kirjoittajamäärästä aiheutuu todennäköisesti lukioille ennakoimattomia kustannuksia. Näiden kompensoimiseksi lukiokoulutuksen rahoituksen tasoa tulisi korottaa. Digitaalisten kokeiden järjestäminen yhä kasvavalle kirjoittajajoukolle on haastavaa.

Korkeakouluyhteistyössä eri puolilla Suomea sijaitsevien lukioiden edellytykset ja resurssit on turvattava. Opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tavoitteiden toteutuminen riippuu lukioiden käytössä olevista resursseista. Lukioissa on meneillään useita päällekkäisiä uudistuksia kireällä aikataululla. On pidettävä huolta, että opettajilla on aikaa ja resursseja toteuttaa myös lukioiden yleissivistävää perustehtävää.

Kunnioittaen

Mynämäki 21.5.2018

Pekka Leino, rehtori
Mynämäen lukio